

# MPSC 2023 प्रारंभिक परीक्षा प्रश्नपुस्तिका

100 प्रश्न

या PDF मध्ये फक्त प्रश्न आहेत. यात उत्तरतालिका क्वि स्पष्टीकरण समाविष्ट नाही.

प्रत्येक प्रश्नाची उत्तरे व सविस्तर स्पष्टीकरण वेबसाइटवर वनिमूल्य उपलब्ध आहेत:  
<https://www.unlockias.in/mpsc-gazetted-civil-services-prelims-2023-question-paper-marathi>

**Q1. पंडीता रमाबाईंनी रमाबाई असोसिएशनच्या अनुमतीने आपल्याला सल्ला देण्यासाठी एक सल्लागार मंडळ नेमले. त्यात खालीलपैकी कोणाचा समावेश होता ? i. न्यायमूर्ती म. गो. रानडे ii. डॉ. आर. जी. भांडारकर iii. न्यायमूर्ती के. टी. तेलंग iv. बापू हरी शर्मा**

- (1) केवळ i व ii
- (2) केवळ ii व iii
- (3) केवळ i व iv
- (4) केवळ i, ii व iii

**Q2. इ. स. 1918, साली मुंबईतील कामगारांना 'पपिल्स युनियन' ही संघटना स्थापना करण्याचा उपदेश कोणी केला होता ?**

- (1) राजश्री शाहु महाराज
- (2) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर
- (3) नारायण मेघाजी लोखंडे
- (4) भाई माधवराव बागल

**Q3. ब्राह्मणेतर पत्रकारिताची मुहूर्तमेढ रोवून चपळूणकरांच्या महात्मा ज्योतिराव फुलेवरील हल्याचा बचाव आपल्या वृत्तपत्राद्वारे कोणी केला ?**

- (1) नारायण मेघाजी लोखंडे
- (2) भाऊ दाजी लाड
- (3) तुकाराम तात्या पडवळ
- (4) कृष्णाजी भालेकर

**Q4. 'मालवकिाग्नमिति' या प्राचीन नाटकात कोणत्या दोन राजघराण्यांच्या वैवाहिक संबंधावर प्रकाश पडतो ?**

- (1) शुंग आणि विदर्भ (यजुसेन) घराणे
- (2) गुप्त आणि वाकाटक घराणे
- (3) शक आणि सातवाहन घराणे
- (4) चालुक्य आणि विरधन घराणे

**Q5. वैदिक काळात व्यापारात वनिमियाचे माध्यम काय होते ? i. नषिक ii. कृष्णाल iii. शतमान iv. गण v. श्रेणी**

- (1) i, ii व iii
- (2) ii, iii व iv
- (3) i, ii, iv व v
- (4) i, iii व v

**Q6. सेतु माधवराव पगडी यांच्या मते, नाथ पंथातील कोणत्या संताने 'शहा रमजान' हे नाव धारण करून सुफी संत नजामुद्दिन यांच्या कडून इस्लाम धर्माची दक्षिण घेतली. हे महाराष्ट्राच्या सांस्कृतिक इतिहासातील एक गूढ आहे.**

- (1) गोरखनाथ
- (2) गहनीनाथ
- (3) जालनधरनाथ
- (4) कानफिनाथ

**Q7. खालील घटनांची योग्य क्रमाने मांडणी करा. i. श्वेत पत्रिका ii. पुणे करार iii. नेहरू अहवाल iv. धारासना सत्याग्रह**

- (1) iv, ii, iii, i
- (2) iv, i, ii, iii
- (3) iii, iv, ii, i
- (4) ii, iii, iv, i

**Q8. पुढील वाक्ये \_\_\_\_\_ यांच्या वषिणी आहेत. अ. महाराष्ट्राच्या शक्तिषण क्षेत्रात त्यानी महत्त्वाची भूमिका बजावली. ब. त्यांनी वेगवेगळ्या वषियांवर पाठयपुस्तके तयार केली. क. गणति आणा शास्त्रावर त्यांनी 'शून्यलब्धी' हे पुस्तक मराठीतून लहिले. ड. केशवराव भवाळकरानी त्यांचे चरतिर लहिले आहे.**

- (1) दादोबा पांडुरंग तरखडकर
- (2) आत्माराम पांडुरंग तरखडकर
- (3) बाळशास्त्री जांभेकर
- (4) गोपाळ हरि देशमुख

**Q9. पुढील राजकीय संघटनांचा कालानुक्रमे योग्य क्रम लावा. अ. पुणे सार्वजनिक सभा ब. बॉम्बे प्रेसडिन्सी असोसिएशन क. मद्रास महाजन सभा ड. इंडियन असोसिएशन**

- (1) ब अ ड क
- (2) अ ड क ब
- (3) क ड ब अ
- (4) ड ब अ क

**Q10. खालीलपैकी कोणता नरिणय साबरमती कराराने घेण्यात आला ?**

- (1) प्रतियोगी सहकारिता पक्षाची स्थापना करावी.
- (2) वदियार्थ्यांना राजकारणात सहभागी करून घेऊ नये.
- (3) कनषिठ जातीय कामगारामध्ये भेदाभेद करू नये, तसेच 50 स्वयंसेवकाचे पथक उभारावे व हदि मुस्लिमि ऐक्य राखावे.
- (4) मोतीलाल नेहरू आणजियकर यांच्या समतिने मध्यवर्ती वधिमिडळाचे सदस्य नश्चिति करावे.

**Q11. इ. स. 1934 मध्ये 'कर्षक संघम' एक शेतकरी संघटना म्हणून खालीलपैकी कोणत्या प्रांतात स्थापन करण्यात आली ?**

- (1) आंध्रप्रदेश
- (2) तामळिनाडु
- (3) केरळ
- (4) बंगाल

**Q12. दांडीयात्रेचा उल्लेख "रामाचा लंकेवरील ऐतहिसकि मोर्चा" असे कोणी केला ?**

- (1) पंडति मोतीलाल नेहरू आणडि. जी. तेंडूलकर
- (2) पी. सी. रे आणडि. पी. मशिरा
- (3) शंकरराव देव आणगि. व. केतकर
- (4) अप्पासाहेब पटवर्धन आणसिुहासिनी नंबीयार

**Q13. खालील वधिने कोणासंदर्भात आहेत ? i. धर्माची राजकारणापासून फारकत घेतली. ii. सती जाणार्या शूर स्त्रीयांच्याबाबत अलपिततेचे धोरण स्वीकारले. iii. बालवविाह थांबवणि व वधिवा वविाहाला उत्तेजन दलि. iv. सामाजकि कायद्याबाबत अंतमि नरिणय आपला असल्याचा दावा केला.**

- (1) बाबर
- (2) हुमायुन
- (3) अकबर
- (4) औरंगजेब

**Q14. खानदेशातील भलिंलांनी ब्रिटिश राजवटीस वरिध केला होता कारण i. उत्तर भारतातील उठावाच्या घटनांपासून सातपुडा वभिगातील भलिंलांना प्रेरणा मळिली. ii. 1857 च्या उठावाचा फायदा घेवून भागोजी नाईक व काझसिगि नाईक उठावात सामलि झाले. iii. काझसिगि व त्यांच्या सहकार्यांनी सरकारी खजनिा व पोस्ट जाळले.**

- (1) i व ii
- (2) ii व iii
- (3) i व iii
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q15. खालीलपैकी कोणत्या वृत्तपत्रातून अॅनी-बेझंट यांनी होमरूल चळवळी बदलचे वचिर मांडले ? अ. न्यू इंडिया ब. कॉमन वील क. बॉम्बे गॅझेट ड. टेलीग्राफ**

- (1) अ आणबि फक्त
- (2) ब आणकि फक्त
- (3) अ आणडि फक्त
- (4) अ, ब आणकि फक्त

**Q16. खालील वधिने पहा :** अ. घातक कचरा मृदेमध्ये टाकल्यामुळे जैवविविधिता कमी होते. ब. नद्यांमध्ये वारंवार पूर येण्यामागे वृक्षतोड कारणीभूत आहे. क. फ्रांससिस्को मेडझ यांच्या उर्जा क्षेत्रातील कार्यामुळे त्यांना 'अमेझॉन गांधी' म्हणून संबोधतात.

- (1) फक्त वधिन क बरोबर आहे
- (2) फक्त वधिन अ बरोबर आहे
- (3) फक्त वधिन अ आणि ब बरोबर आहेत
- (4) वधिन अ, ब आणि क बरोबर आहेत

**Q17. मातीतील नायट्रोजन खत जवाणूद्वारे तोडल्यास \_\_\_\_\_ मुक्त होते.**

- (1) नायट्रोजन डायऑक्साइड ( $\text{NO}_2$ )
- (2) नायट्रस ऑक्साइड ( $\text{N}_2\text{O}$ )
- (3) नायट्रोजन ट्रायऑक्साइड ( $\text{NO}_3$ )
- (4) नायट्रोजन ( $\text{N}_2$ )

**Q18. ओझोन संदर्भात खालील कोणती वधिने बरोबर आहेत ?** अ. ओझोनला पृथ्वीचे रक्षण कवच म्हणतात. ब. 1985 मध्ये ओझोन थराला छदिर पडल्याचे स्पष्ट झाले. क. 16 सप्टेंबर हा जागतिक ओझोन दविस म्हणून साजरा केला जातो. ड. 1989 मध्ये ओझोन क्षयास कारणीभूत रसायन वापरावर बंदी घालण्यात आली.

- (1) फक्त अ, ब आणि क
- (2) फक्त ब, क आणि ड
- (3) फक्त अ, क आणि ड
- (4) वरील सर्व

**Q19. खालीलपैकी कोणता परस्थितिकी मनोरूपाचा प्रकार नाही ?**

- (1) संख्येचा मनोरा
- (2) जैविक वस्तुमानाचा मनोरा
- (3) अन्नजाळी मनोरा
- (4) उर्जेचा मनोरा

**Q20. काही प्रजाती नष्ट झाल्या तर पर्यावरणावर गंभीर परिणाम करतात त्यांना \_\_\_\_\_ म्हणतात.**

- (1) नळी दगड
- (2) लाल दगड
- (3) पविळी दगड
- (4) कसिटीन

**Q21. खालील आकृतीचे नरीक्षण करून खालीलपैकी कोणत्या मूळाक्षरांनी चंद्राचा तीन चतुर्थांश भाग प्रकाशित दर्शविला आहे हे नमूद करा ?**

- (1) B आणि H
- (2) C आणि G
- (3) D आणि F
- (4) E आणि A

**Q22. "पर्यावरण म्हणजे सजीवांच्या कवि जीवसमूहांच्या जीवन, वाढ, विकास व मृत्युवर परिणाम करणारी सर्व परस्थिती, तची कारक व त्यांचा प्रभाव होय". पर्यावरणाची ही व्याख्या कोणी केली ?**

- (1) विश्वकोष
- (2) ब्रिटानिका विश्वकोष
- (3) ए. सी. टान्सले
- (4) जॅकी स्मिथ

**Q23. पश्चिम राजस्थानाच्या प्रदेशात चुनखडक, जप्सिम आणि खनिज मीठाचे साठे वतिरीत झालेले आहेत. खालीलपैकी कोणती कारणे या खनिजांच्या साठ्यांच्या वतिरणास कारणीभूत आहेत ?** a. पर्माकार्बोनफॅरस युगात पश्चिम राजस्थानचा भाग समुद्राच्या पाण्याखाली होता. b. पश्चिम राजस्थानाच्या प्रदेशात पर्जन्याचे प्रमाण कमी आहे. c. पश्चिम राजस्थानाच्या प्रदेशात हवामान उष्ण व कोरडे आहे. d. पश्चिम राजस्थानाच्या प्रदेशात वनाच्छादना खालील क्षेत्र अत्यल्प आहे.

- (1) फक्त a बरोबर आहे
- (2) फक्त a आणि b बरोबर आहेत
- (3) a, b आणि c बरोबर आहेत
- (4) फक्त d बरोबर आहे

**Q24. खालीलपैकी कोणत्या मृदेत लोह व बॉक्साइट खनजाचे प्रमाण अधिक असते ?**

- (1) तांबडी मृदा
- (2) रेगुर मृदा
- (3) जांभी मृदा
- (4) गाळाची मृदा

**Q25. खाली दोन वधिने दिली आहेत त्यापैकी (A) हे प्रतपादन असून (R) हे त्याचे कारण आहे. दिलेल्या पर्यायातून बरोबर उत्तर नविडा. (A) कापूस हा वजन न घटणारा शुद्ध कच्चा माल आहे, शिवाय हलका व टकिवू आहे. (R) सुती कापड उद्योगाचे स्थानिकीकरण कापूस उत्पादक प्रदेश कवि बाजारपेठ या ठिकाणी होते.**

- (1) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत आणि (R) हे (A) चे खरे स्पष्टीकरण आहे
- (2) (A) आणि (R) दोन्ही बरोबर आहेत परंतु (R) हे (A) चे खरे स्पष्टीकरण नाही
- (3) (A) हे बरोबर आहे पण (R) हे चूक आहे
- (4) (A) हे चूक आहे पण (R) हे बरोबर आहे

**Q26. भारताच्या प्राकृतिक नकाशात महाराष्ट्र पठार खालीलपैकी कोणत्या रंगाने दर्शविले आहे ?**

- (1) गडद हरिवा
- (2) हरिवा
- (3) पविळा
- (4) तपकिरी

**Q27. खालीलपैकी कोणत्या दक्षिण गोलार्धातील उन्हाळी अयनदनि येतो ?**

- (1) 21 मार्च
- (2) 21 जून
- (3) 23 सप्टेंबर
- (4) 22 डिसेंबर

**Q28. भूमध्य समुद्रीक प्रदेशात हवाळ्यात पाऊस पडण्याचे कारण**

- (1) वायुभार पट्ट्यांचे आंदोलन
- (2) वायुभार पट्ट्यांच्या आंदोलनामुळे हवाळ्यात भूमध्य समुद्राच्या प्रदेशात कमी वायुभार प्रदेश निर्माण होतो
- (3) भूमध्य समुद्राकडून भूभागाकडे वारे वाहतात
- (4) आल्प्स पर्वताच्या वात सन्मुख उतारावर प्रतरीध पर्जन्य पडतो

**Q29. पश्चिम पॅसिफिक महासागराच्या कनारवर्ती भागात प्रामुख्याने सागरीगर्ता आढळतात कारण**

- (1) पॅसिफिक महासागराच्या पश्चिमिकडील कनारवर्ती भाग अधोगमन क्षेत्राचा आहे
- (2) पॅसिफिक महासागराच्या पश्चिम कनारी भागाला समांतर पर्वतरांगा पसरल्या आहेत
- (3) पॅसिफिक महासागराच्या पश्चिमिकडील भागात खंडान्त उतार तीव्र आहे
- (4) पॅसिफिक महासागराच्या पश्चिमी भागात सागरीगर्ता मोठ्या प्रमाणावर आढळतात

**Q30. 'मानसूनची माघार' हा भारतीय हवामानाचा आविष्कार खालीलपैकी कोणत्या वातावरणीय परिस्थितीचा परिणाम आहे ?**

- (1) नैऋत्य मानसून वारे हिमालय पर्वतरांगांपर्यंत पोहचल्यानंतर ते तेथून माघारी फिरतात
- (2) सूर्याचे भासमान भ्रमण
- (3) भारताच्या वायव्य भागाकडून आग्नेय भागाकडे उच्च वायुभार पट्ट्याचा होणारा वसितार
- (4) भारतीय उपखंडात निर्माण होणारी वायुभारातील भिन्नता

**Q31. खालीलपैकी कोणते/कोणती वधिन/ने बरोबर आहेत ? महाराष्ट्रात उत्तरेकडून क्रमाने पठारावरील प्रमुख डोंगरांगा व त्यांच्या दक्षिणिकडील नद्यांची खोरी खालीलप्रमाणे आहेत : अ. सातपुडा पर्वत रांगेच्या दक्षिणेकडे तापी-पूरणा खोरे. ब. सातमाळा अजंठा डोंगराच्या दक्षिणेस गोदावरी नदीचे खोरे. क. हरीशचंद्र बालाघाट डोंगर व त्याच्या दक्षिणेस भिमा नदीचे खोरे. ड. शंभू महादेवाचे डोंगर व त्याच्या दक्षिणेस कृष्णा नदीचे खोरे.**

- (1) फक्त अ
- (2) वरील सर्व बरोबर
- (3) फक्त अ व ब
- (4) फक्त अ व क

**Q32. सह्याद्रीची रांग सरळ रेषेत नसून अनेक ठिकाणी ती वक्राकार झालेली आहे कारण**

- (1) सह्याद्रीतून उगम पावणाऱ्या कोकणातील नद्यांनी उगमापाशी केलेल्या शीर्षवर्ती खननामुळे ती वक्राकार झालेली आहे
- (2) सह्याद्रीतून उगम पावणाऱ्या कोकणातील नद्यांच्या पार्श्ववर्ती खननामुळे ती वक्राकार झालेली आहे
- (3) सह्याद्रीतून उगम पावणाऱ्या कोकणातील नद्यांच्या तळाच्या खननामुळे ती वक्राकार झालेली आहे
- (4) सह्याद्रीत पडणाऱ्या मुसळधार पर्जन्यामुळे सह्याद्रीची झीज होऊन ती वक्राकार झालेली आहे

**Q33. गोदावरी व कृष्णा नद्यांच्या तुलनेने कावेरी नदीच्या पात्रात हविळ्यात पाण्याचे प्रमाण वाढते, कारण**

- (1) नैऋत्य मानसून वार्यांमुळे कावेरी नदीच्या पात्रात पर्जन्यवृष्टी मोठ्या प्रमाणावर होते
- (2) ईशान्य मानसून वार्यांमुळे कावेरी नदीच्या पात्रात पर्जन्यवृष्टी मोठ्या प्रमाणावर होते
- (3) कावेरी नदीच्या पात्रात ईशान्य व नैऋत्य मानसून वार्यांपासून पर्जन्यवृष्टी होते
- (4) कावेरी नदीच्या उपनद्या कावेरी नदीच्या पात्रात मोठ्या प्रमाणात पाण्याचा पुरवठा करतात

**Q34. उद्योगाच्या स्थान नश्चिती करताना अल्फ्रेड वेबर यांनी खालीलपैकी कोणत्या घटकाचे महत्त्व आपल्या सदिधांतात सदिध करण्याचा प्रयत्न केला आहे ?**

- (1) उद्योगाच्या स्थान नश्चितीकरणात मजुरांवरील मूल्याचे योगदान महत्त्वाचे असते
- (2) उद्योगाच्या स्थान नश्चितीकरणात कच्च्या मालावरील खर्चाचे योगदान महत्त्वाचे असते
- (3) उद्योगाच्या स्थान नश्चितीकरणात बाजारपेठेची सुगमता महत्त्वाची असते
- (4) उद्योगाच्या स्थान नश्चितीकरणात वाहतूक खर्चाचे योगदान महत्त्वाचे असते

**Q35. खालील वधानांचा वचार करून त्यातील कोणते/कोणती वधिन/ने बरोबर आहे/आहेत ते संकेतांकाचा वापर करून उत्तर लहि.**  
**1. केंद्रति वस्ती बहुधा शेतवाड्यांनी वेढलेली असते. 2. हिमालयीन प्रदेशात केंद्रति वस्त्या आढळत नाहीत.**

- (1) फक्त 1 बरोबर आहे
- (2) फक्त 2 बरोबर आहे
- (3) दोन्ही 1 आणि 2 बरोबर आहेत
- (4) 1 ही बरोबर नाही व 2 ही बरोबर नाही

**Q36. \_\_\_\_\_ ह्या पदार्थांचा प्रतिरोधकता नर्णायक (critical) तापमानाच्या खाली शून्य होते.**

- (1) वाहक
- (2) रोधक
- (3) अतवाहक
- (4) यापैकी नाही

**Q37. जर एखादी वस्तू 36° अंशात तरिण्या असणाऱ्या दोन समतल आरशांमध्ये समरूप ठेवली, तर कती प्रतिमा तयार होतील ?**

- (1) 8
- (2) 9
- (3) 10
- (4) 11

**Q38.  $p/p + hg + 1/2 =$  स्थिरंक, हे गणतीय वधिन \_\_\_\_\_ या नावाने ओळखले जाते.**

- (1) सातत्य समीकरण
- (2) बर्नोलीचे समीकरण
- (3) पास्कलचा नियम
- (4) युलरचे समीकरण

**Q39. जेव्हा  $\alpha$ -कण करिणोत्सारी घटकातून बाहेर पडतात तेव्हा**

- (1) अणुअंक 2 ने कमी होतो आणि अणुवस्तुमानांक 4 ने कमी होतो
- (2) अणुअंक 1 ने कमी होतो आणि अणुवस्तुमानांक 2 ने कमी होतो
- (3) अणुअंक 1 ने वाढतो
- (4) अणुअंक आणि अणुवस्तुमानांक बदलत नाही

**Q40. मुलाचा ताप 104°F आहे. हे तापमान कती डिग्री सेल्सियस आहे ?**

- (1) 35° सेल्सियस
- (2) 37° सेल्सियस
- (3) 39° सेल्सियस
- (4) 40° सेल्सियस

**Q41. खालीलपैकी कोणते वधिन बरोबर आहे ?**

- (1) ग्रहांचा वेग सूर्यापासून जास्तीत जास्त अंतर असताना सर्वात कमी आणि सूर्यापासून कमीत कमी अंतर असताना सर्वात जास्त असतो.
- (2) ग्रहांचा वेग सूर्यापासून जास्तीत जास्त अंतर असताना सर्वात जास्त आणि सूर्यापासून कमीत कमी अंतर असताना सर्वात कमी असतो.
- (3) ग्रहांचा वेग सूर्यापासून जास्तीत जास्त व कमीत कमी अंतर असताना सारखाच असतो.
- (4) ग्रहांचा वेग सूर्यापासून जास्तीत जास्त व कमीत कमी अंतर असताना सर्वात जास्त असतो.

**Q42. खालील जोड्या जुळवा - जीवनसत्वे व त्यांच्या अभावी होणारे रोग : जीवनसत्वे अ. अ जीवनसत्त्व ब. ड जीवनसत्त्व क. क जीवनसत्त्व ड. बी12 जीवनसत्त्व अभावाचे रोग i. मुडदूस ii. स्कर्व्ही iii. रक्तक्षय iv. रातआंथळेपणा**

- (1) (अ) - (iii), (ब) - (ii), (क) - (iv), (ड) - (i)
- (2) (अ) - (iv), (ब) - (i), (क) - (ii), (ड) - (iii)
- (3) (अ) - (i), (ब) - (iv), (क) - (iii), (ड) - (ii)
- (4) (अ) - (ii), (ब) - (iii), (क) - (iv), (ड) - (i)

**Q43. अँग्विना ट्रीटीसी हा \_\_\_\_\_ वनस्पती वर आढळणारा परजीवी नेमाटोड आहे.**

- (1) गहू
- (2) तांदूळ
- (3) ज्वारी
- (4) बाजरी

**Q44. शंखशास्त्राचा अभ्यास म्हणजे कशाचा अभ्यास ?**

- (1) सीलेटरेट
- (2) मोलुस्का
- (3) मोलुस्कांचे कवच
- (4) मोलुस्कांचे आवरण

**Q45. मोलुस्का वर्गीय प्राणी मृदूकाय असतात आणि ते खालील वैशिष्ट्ये धारण करतात : अ. ते प्राणीसृष्टीमधील दुसरा सर्वांत मोठा वर्ग आहे ब. सर्वसाधारणपणे ते द्वपिक्वीय सममितीय असतात क. ते फक्त जमनीवरच राहतात ड. त्यांना मांसल पाय असतात वरीलपैकी कोणते वधान/वधाने बरोबर आहेत ?**

- (1) फक्त अ
- (2) अ, ब आणि ड
- (3) अ, ब आणि क
- (4) फक्त अ आणि ब

**Q46. खालीलपैकी कोणते प्रमुख धोरणात्मक हस्तक्षेप हे भारतातील भू-सुधारणांचा भाग होते ? अ. मध्यस्थांचे निर्मूलन ब. कूळ पद्धती सुधारणा क. जमीन धारणेवर कमाल मर्यादा नसिचिती ड. भू-धारणांचे एकत्रीकरण**

- (1) अ, ब आणि क
- (2) ब, क आणि ड
- (3) अ, ब आणि ड
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q47. अन्नपूर्णा योजनेचे लाभार्थी कोण आहेत ?**

- (1) शाळेतील मुली
- (2) प्रासंगिक कामगार
- (3) राष्ट्रीय वृद्धापकाळ नवृत्ती वेतन योजनेखाली नाहीत असे जेष्ठ नागरिक
- (4) नवृत्त सैनिक

**Q48. संतुलित वृद्धी दराचा उद्देश \_\_\_\_\_ हा असतो.**

- (1) उत्पन्नाचा वृद्धी दर, उत्पादन वृद्धी दर आणि नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा वृद्धी दर यांच्यातील समानता
- (2) उत्पन्नातील वृद्धी दर आणि लोकसंख्या वृद्धी दर यांच्यातील समानता
- (3) नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा वृद्धी दर आणि उत्पन्नातील वृद्धी दर यांच्यातील समानता
- (4) नैसर्गिक साधनसंपत्तीचा वृद्धी दर आणि लोकसंख्या वृद्धी दर यांच्यातील समानता

**Q49. नागरीकरण म्हणजे अ. शहरांमध्ये लोकसंख्येचे केंद्रीकरण ब. शहरांमध्ये लोकसंख्येचे विकेंद्रीकरण क. खेड्यात लोकसंख्येचे केंद्रीकरण ड. लोकसंख्येच्या घनतेत वाढ**

- (1) फक्त अ
- (2) फक्त अ आणि ब
- (3) फक्त अ आणि ड
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q50. अटल पुनरुज्जीवन व शहरी परिवर्तन अभियान (AMRUT) वर्षीय खालीलपैकी कोणते वधान बरोबर नाही ?**

- (1) AMRUT हे भारत सरकारचे प्रमुख अभियान आहे
- (2) गृहनिर्माण व शहरी व्यवहार मंत्रालय यांनी हे अभियान सुरू केले आहे
- (3) ते देशभरातील शहरांमधील पाण्याच्या पुरवठ्याची आव्हाने सोडविते
- (4) 25 जून 2015 मध्ये देशातील 500 शहरांमध्ये ते कार्यान्वीत करण्यात आले

**Q51. जेव्हा एखाद्या कुटुंबाचा वंचितता गुणांक \_\_\_\_\_ टक्के कवि त्यापेक्षा अधिक असतो, त्यावेळी ते कुटुंब अनेक अंगांनी (बहुमति) दरिद्री मानले जाते.**

- (1) 20.33
- (2) 50.33
- (3) 40.33
- (4) 33.3

**Q52. जुलै 1991 पासून अर्थव्यवस्थेतील पुरवठा बाजू सुधारण्यासाठी व्यापक उदारीकरणाचे उपाय लागू केले जात आहेत. यातील अधिक महत्वाचे आहेत : अ. व्यापार आणि भांडवल प्रवाह सुधारणा ब. औद्योगिक नियंत्रण क. नरिगुतवणुक आणि सार्वजनिक उद्योग सुधारणा ड. वित्तीय क्षेत्र सुधारणा**

- (1) अ आणि ब
- (2) क आणि ड
- (3) अ, ब आणि क
- (4) अ, ब, क आणि ड

**Q53. विविध योजना दस्तऐवजातून नियोजनाची दीर्घकालीन उद्दष्टे खालीलप्रमाणे दिसून येतात. अ. आर्थिक वृद्धी, आत्मनिर्भरता ब. बेकारी निर्मूलन, उत्पन्न वषिमता घट क. गरिबी निर्मूलन, आधुनिकीकरण ड. समावेशक आणि शाश्वत वृद्धी**

- (1) अ फक्त
- (2) ब फक्त
- (3) क फक्त
- (4) अ, ब, क आणि ड

**Q54. योजना निर्मिती आणि यशासाठी पुढील बाबींची गरज असते : अ. नियोजन आयोग, आकडेवारी, उद्दष्टे ब. लक्ष्य आणि अग्रक्रम निश्चिती, संसाधन संकलन क. अभ्रष्ट आणि कार्यक्षम प्रशासन, योग्य विकास धोरण ड. प्रशासन काटकसर, शक्तिषणाचा पाया**

- (1) अ फक्त
- (2) अ आणि ब
- (3) अ, ब आणि क
- (4) अ, ब, क आणि ड

**Q55. 'एखादा देश गरीब असतो कारण तो गरीबच असतो' हे वधान \_\_\_\_\_ चे आहे.**

- (1) जी. मर्डाल
- (2) रॅग्नर नरक्स
- (3) रॉबिन्स
- (4) मार्शल

**Q56. संतुलीत वृद्धी सिद्धांतानुसार \_\_\_\_\_ मध्ये संतुलनाची गरज आहे. अ. उपभोग्य वस्तू व औद्योगिक वस्तू ब. भांडवली वस्तू व औद्योगिक वस्तू क. कृषी क्षेत्र व औद्योगिक क्षेत्र ड. अर्थव्यवस्थेतील सर्व क्षेत्र**

- (1) फक्त अ
- (2) फक्त क
- (3) फक्त ड
- (4) फक्त अ आणि ब

**Q57. शुम्पटर यांच्या मते, अ. विकास म्हणजे स्थितीशील स्थितीत खंडीत आणि उत्स्फूर्त बदल होय. ब. तर वृद्धी म्हणजे क्रमशः आणि स्थिर दीर्घकालीन बदल, जो हळुवार बचत आणि लोकसंख्या वाढीमुळे होतो. वरीलपैकी कोणते वधान योग्य आहे/त ?**

- (1) अ फक्त
- (2) ब फक्त
- (3) अ आणि ब
- (4) वरीलपैकी कोणतेही नाही

**Q58. रंगराजन समिती, 2014 ने वर्ष 2011 - 12 साठी दारिद्र्य रेषा दैनंदिन दरडोई उपभोग खर्च \_\_\_\_\_ शहरी भागासाठी आणि \_\_\_\_\_ ग्रामीण भागासाठी निश्चित केली आहे.**

- (1) 50 रुपये आणि 35 रुपये
- (2) 47 रुपये आणि 32 रुपये
- (3) 55 रुपये आणि 40 रुपये
- (4) 60 रुपये आणि 45 रुपये

**Q59. 2014 मध्ये शासनाने वित्तीय समावेशनासाठी खालीलपैकी कोणती योजना अंमलात आणली ?**

- (1) नशियुत्पत्तीकरण योजना
- (2) संपत्ती वविरण योजना
- (3) प्रधानमंत्री जन धन योजना
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q60. जेंडर बजेट म्हणजे काय ?**

- (1) पुरुषांसाठी वेगळा अर्थसंकल्प
- (2) महिलांसाठी वेगळा अर्थसंकल्प
- (3) सामान्य अर्थसंकल्पात पुरुषांसाठी स्वतंत्र तरतूदी
- (4) सामान्य अर्थसंकल्पात महिलांसाठी स्वतंत्र तरतूदी

**Q61. 0.10M जलवि HCl द्रावणाचा pH काढण्यासाठी खालीलपैकी कोणता गणितीय संबंध वापरावा ?**

- (1)  $\text{pH} = \log_{10}(1.0 \times 10^{-1})$
- (2)  $\text{pH} = \log_{10}(1.0 \times 10^1)$
- (3)  $\text{pH} = -\log_{10}(1.0 \times 10^{-1})$
- (4)  $\text{pH} = -\log_{10}(0.10 \times 10^1)$

**Q62. 1.5M H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> च्या 10 dm<sup>3</sup> द्रावणापासून 1.0N H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> चे द्रावण कसे बनवाल ?**

- (1) दिलेल्या द्रावणात 5 dm<sup>3</sup> पाणी घालून
- (2) दिलेल्या द्रावणात 294 ग्रॅम H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> घालून
- (3) दिलेल्या द्रावणात 20 dm<sup>3</sup> पाणी घालून
- (4) दिलेल्या द्रावणात 174 ग्रॅम H<sub>2</sub>SO<sub>4</sub> घालून

**Q63. NH<sub>3</sub> आणि BF<sub>3</sub> च्या आकाराबद्दल खालीलपैकी कोणता पर्याय अचूक आहे ?**

- (1) NH<sub>3</sub> - परिमंडिल आणि BF<sub>3</sub> - परिमंडिल
- (2) NH<sub>3</sub> - प्लेनर आणि BF<sub>3</sub> - प्लेनर
- (3) NH<sub>3</sub> - प्लेनर आणि BF<sub>3</sub> - परिमंडिल
- (4) NH<sub>3</sub> - परिमंडिल आणि BF<sub>3</sub> - प्लेनर

**Q64. खालीलपैकी कोणत्या हायड्रोकार्बनमध्ये 80% कार्बन असतो ? (H = 1, C = 12)**

- (1) बेझीन
- (2) मीथेन
- (3) इथेन
- (4) सायक्लोहेक्झेन

**Q65. 180 ग्रॅम अॅसिटिक आम्ल (CH<sub>3</sub>COOH) आणि 180 ग्रॅम पाणी (H<sub>2</sub>O) एकमेकांत मिसळले. तयार झालेल्या द्रावणात अॅसिटिक आम्लाचा मोल फ्रॅक्शन \_\_\_\_\_ इतका असेल. [H = 1, C = 12, O = 16]**

- (1) 0.23
- (2) 1.0
- (3) 0.5
- (4) वरीलपैकी कोणताही नाही

**Q66. जर 1.0 मोल आदर्श वायुचे आकारमान मानक तापमान आणि दाबाला 22.4 Lit असेल तर सर्व्कष वायु स्थिरांक, R \_\_\_\_\_ असतो.**

- (1) 0.0821 atm Lit mol<sup>-1</sup> K<sup>-1</sup>
- (2) 8.314 × 10<sup>7</sup> Joules K<sup>-1</sup> mol<sup>-1</sup>
- (3) 82.1 atm Lit mol<sup>-1</sup> K<sup>-1</sup>
- (4) 8.314 erg K<sup>-1</sup> mol<sup>-1</sup>

**Q67. चुकीची जोडी शोधा.**

- (1) लॅबयिटी - लॅमएसि
- (2) पामी - अरेकेसी
- (3) कम्पोसिटि - क्लयुसएसि
- (4) अम्बेलीफेरी - अॅपएसि



**Q68. प्रकाश-संश्लेषणामध्ये प्रकाशावर आधारीत प्रक्रियेचे महत्वाचे कार्य कोणते आहे ?**

- (1) NADH<sub>2</sub> व ATP चे रूपांतर करणे
- (2) NADPH व ATP चा उपयोग करणे
- (3) NADPH व ATP ची नष्टि करणे
- (4) वरील सर्व

**Q69. एन्झायमचे अग्रलेखा \_\_\_\_\_ हे आहेत. अ. झायमोजेनस् ब. रायबोझोमस् क. आरएनए ड. प्रथनि वरीलपैकी कोणते पर्याय/पर्याये बरोबर आहे/त ?**

- (1) फक्त अ
- (2) फक्त ब आणि क
- (3) फक्त अ आणि क
- (4) फक्त ड

**Q70. खालीलपैकी कोणती वधाने बरोबर आहेत ? अ. विकरे हे सेंद्रिय उत्प्रेरक आहेत, जे जैवरासायनिक अभिक्रियांना गती देतात. ब. विकरे प्रथनिपासून बनलेली असतात. क. विकरांची क्रियशिलता तापमानावर अवलंबून नसते. ड. अमायलेज हे विकर स्टार्चवर कार्य करते.**

- (1) अ आणि ब
- (2) अ, क आणि ड
- (3) अ, ब आणि ड
- (4) वरील सर्व

**Q71. खालीलपैकी कोणते वधान अनुच्छेद 164 मध्ये समाविष्ट नाही ?**

- (1) मुख्यमंत्र्यांची नियुक्ती राज्यपालांद्वारे केली जाईल
- (2) मंत्रीमंडळ राज्याच्या वधानसभेला एकत्रितपणे जबाबदार असणार नाही
- (3) इतर मंत्र्यांची नियुक्ती राज्यपाल मुख्यमंत्र्यांच्या सल्ल्यानुसार करतील
- (4) जो मंत्री कोणत्याही सलग सहा महिने कालावधीसाठी राज्याच्या वधीमंडळाचा सदस्य नसेल तो त्या कालावधीच्या समाप्तीनंतर मंत्री राहणार नाही

**Q72. व्यक्तीची भारतीय नागरिकत्व संपुष्टात येते जर अ. व्यक्तीने स्वेच्छेने अन्य देशाचे नागरिकत्व स्विकारले तर. ब. व्यक्तीने नौदणीद्वारे नागरिकत्व मळिल्यावर पांच वर्षांच्या कालावधीत त्यास 18 महिन्यांचा कारावास झाला असेल तर. क. फसवणूक/गैरप्रकार करून नागरिकत्व मळिलेले आहे असे भारत सरकारचे समाधान झाले तर. ड. व्यक्तीने भारतीय राज्यघटनेशी अनिष्टा दाखविली असेल तर.**

- (1) अ, ब आणि क
- (2) अ, क आणि ड
- (3) ब आणि क
- (4) अ, ब, क आणि ड

**Q73. भारतीय संवधानात स्विकार केल्या संदर्भात खालीलपैकी योग्य जोडी/जोड्या कोणती/कोणत्या आहे/आहेत ? अ. अमेरिका - उप-राष्ट्रपती पद ब. कॅनडा - केंद्र सरकारसाठी 'युनियन' ही संज्ञा क. दक्षिण आफ्रिका - राज्यसभा नविडणूक पद्धती ड. आयरलंड - राष्ट्रपतीकडून राज्यसभेत वशिष्ट क्षेत्रातील वशिष्ट कामगरी केलेल्या सदस्यांची नामनिर्देशन पद्धती**

- (1) फक्त अ
- (2) अ आणि क
- (3) अ, ब आणि ड
- (4) अ, ब, क आणि ड

**Q74. संसदीय राज भाषा समितीचा/चे मुख्य उद्देश्य खालीलपैकी कोणता/ते आहे/त ? अ. संघाच्या (Union) अधिकृत उद्देशांसाठी हिंदी भाषेच्या वापरात झालेल्या प्रगतीचा आढावा घेणे आणि हिंदीचा वापर वाढवण्यासाठी शिफारशी करणे. ब. नवीन घटक राज्यांच्या भाषिक मागण्यांकडे लक्ष देणे आणि त्या संदर्भात सूचना करणे. क. धोक्यात आलेल्या भाषा ओळखणे आणि त्यांच्या संरक्षणासाठी शिफारशी करणे. ड. स्थानिक भाषा शिक्षणाचे परीक्षण करणे आणि त्रि-भाषा सूत्राची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यासाठी शिफारशी करणे.**

- (1) केवळ अ
- (2) ब, क आणि ड
- (3) अ आणि ड
- (4) वरील सर्व

**Q75. जलिहा परषिद अध्यक्षांच्या संदर्भात खालील वधिन/वधिने वचिरात घ्या. अ. जलिहा परषिदेच्या एकूण सदस्य संख्येच्या 1/5 सदस्यांनी अवशिवास ठराव मांडून तो संमत झाल्यास अध्यक्षांना पदाचा राजीनामा द्यावा लागतो. ब. जलिहा परषिद अध्यक्षांना मंत्र्याचा दर्जा देण्याचा नरिणय सुधाकरराव नाईक यांच्या मंत्रीमंडळाने घेतला. क. जलिहा परषिद अध्यक्षांना मंत्र्याचा दर्जा देण्याचा नरिणय वसंतराव नाईक यांच्या मंत्रीमंडळाने घेतला. ड. जलिहा परषिद अध्यक्षांना मंत्र्याचा दर्जा देण्याचा नरिणय वसंतदादा पाटील यांच्या मंत्रीमंडळाने घेतला. वरीलपैकी अयोग्य वधिने ओळखा.**

- (1) अ आणकि
- (2) ब आणडि
- (3) अ आणबि
- (4) क आणडि

**Q76. पुढीलपैकी बगिर-घटनात्मक संस्था कोणती/कोणत्या आहेत ? I. नीतआयोग II. राज्य वतित आयोग III. राष्ट्रीय मागासवर्गीय आयोग IV. केंद्रीय माहिती आयोग**

- (1) फकत I बरोबर आहे
- (2) फकत III आणIV बरोबर आहे
- (3) फकत I, III आणIV बरोबर आहे
- (4) फकत I आणIV बरोबर आहे

**Q77. लोकपाल आणलोकयुक्त (सुधारणा) अधनियम, 2016 च्या प्रमुख तरतूदी : अ. त्याने लोकपाल आणलोकयुक्त अधनियम, 2013 (जो 16 जानेवारी 2014 रोजी लागू झाला) यात सुधारणा केल्या आहेत. ब. सार्वजनिक सेवकांनी (Public Servants) मालमत्तेचे आणदायतिवाचे तपशील सादर करण्याच्या तरतूदीशी संबंधति असलेले 2013 च्या कायद्यातील कलम 44 मध्ये देखील दुरुस्ती करण्यात आली आहे. क. सर्व घटक राज्यांनी लोकयुक्त पदाची स्थापना एक वर्षाच्या आत करावी असे बंधनकारक करण्यात आले. ड. दुरुस्तीद्वारे सार्वजनिक सेवकांनी मालमत्तेचे आणदायतिवाचे तपशील 30 दविसात सादर करण्याच्या कालावधीची तरतूद हटवण्यात आली आहे. वरीलपैकी कोणती वधिने बरोबर आहेत ?**

- (1) अ, ब आणकि
- (2) अ, ब आणडि
- (3) अ, क आणडि
- (4) वरील सर्व

**Q78. राष्ट्रीय मागास वर्ग आयोगाचे कर्तव्य खालीलपैकी कोणते आहे/आहेत ?**

- (1) सामाजिक आणशैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या वर्गाच्या हक्क आणसंरक्षणापासून वंचति राहण्याच्या संदर्भात वशिष्ट तक्रारीची चौकशी करणे
- (2) सामाजिक आणशैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या वर्गाच्या सामाजिक-आर्थिक विकासामध्ये सहभागी होणे आणसिल्ला देणे
- (3) सामाजिक आणशैक्षणिक दृष्ट्या मागासलेल्या वर्गाचे संरक्षण, कल्याण, विकास आणप्रगती यासंबंधी इतर कार्ये पार पाडणे
- (4) वरीलपैकी सर्व

**Q79. खालीलपैकी कोणती जोडी चुकीची आहे ? भारताचे राष्ट्रीय पक्ष स्थापना वर्ष**

- (1) कम्युनसिट पार्टी ऑफ इंडिया (मार्क्सवादी) सी.पी.आय.-एम. - 1964
- (2) कम्युनसिट पार्टी ऑफ इंडिया (सी.पी.आय.) - 1926
- (3) बहुजन समाज पक्ष (बी.एस.पी.) - 1984
- (4) ऑल इंडिया तृणमूल काँग्रेस (ए.आय.टी.सी.) - 1998

**Q80. योग्य जोड्या जुळवा : अ. भाग - I ब. भाग - III क. भाग - IX ड. भाग - II i. मूलभूत हक्क ii. पंचायत राज iii. नागरकित्व iv. संघराज्य व त्याचे कार्यक्षेत्र**

- (1) अ - iv, ब - ii, क - iii, ड - i
- (2) अ - iii, ब - i, क - ii, ड - iv
- (3) अ - ii, ब - iii, क - i, ड - iv
- (4) अ - iv, ब - i, क - ii, ड - iii

**Q81. पाचव्या अनुसूचीमधील अनुसूचति क्षेत्रे आणअनुसूचति जनजाती यांच्या प्रशासनासंबंधी राज्यघटनेतील तरतूदी**

- (1) राज्यपाल बदलू शकतात
- (2) राष्ट्रपती बदलू शकतात
- (3) वशिष बहुमताने घटनादुरुस्ती करून संसद बदलू शकते
- (4) सामान्य कायदा करून संसद बदलू शकते

**Q82. 'स्वामित्व' (SVAMITVA) योजनेची उद्दष्टित्ये खालीलपैकी कोणती आहेत ? अ. ग्रामस्थांना त्यांच्या मालमत्तेचा वापर करज घेण्यासाठी करून आर्थिक स्थरिता सुनश्चिति करणे. ब. शहरी नयोजनासाठी आणअंमलबजावणीसाठी जमनीच्या अचूक नोंदी तयार करणे. क. मालमत्तेशी संबंधति वाद कमी करणे. ड. मालमत्ता कर नश्चिति करणे.**

- (1) केवळ अ

- (2) ब, क आणाडि
- (3) अ, क आणाडि
- (4) वरील सर्व

**Q83. लोकसभेच्या 'शून्य प्रहर' (Zero Hour) संदर्भात खालील वधाने वचारात घ्या :** अ. प्रश्नोत्तराच्या तासानंतर आणा कागदपत्रे ठेवण्याआधीची वेळ आणसिभागूहात कोणतेही सूचीबद्ध कामकाज सुरू होण्यापूर्वीची वेळ 'शून्य प्रहर' म्हणून ओळखली जाते. ब. शून्य प्रहर दरम्यान मुद्दे मांडण्यासाठी, सदस्य दररोज सकाळी 8.00 ते 9.30 या वेळेत सभापतीस सूचना देतात. क. सध्या, शून्य तासादरम्यान प्राधान्य क्रमानुसार दररोज तीस प्रकरणे (मुद्दे) मांडण्याची परवानगी आहे. ड. शून्य तासाबाबत नयिमात कोणतीही तरतूद नसल्याने, कोणत्याही दविशी कति प्रकरणे मांडता येतील यावर कमाल मर्यादा नाही. वरीलपैकी कोणती वधाने बरोबर आहेत ?

- (1) अ आणाबि
- (2) अ, ब आणाडि
- (3) ब, क आणाडि
- (4) अ आणाडि

**Q84. भारतातील केंद्र व राज्य शासन यांच्यातील कायदेवषियक परस्पर संबंधाबाबत खालीलपैकी कोणती वधाने बरोबर आहेत ?** अ. शेतजमिनी व्यतिरिक्त इतर मालमत्तेचे हस्तांतरण हा वषिय समवर्ती सूचीमध्ये समाविष्ट आहे. ब. शेतीयोग्य जमीन सोडून इतर प्रकारच्या संपत्तीवरील कर हा वषिय संघसूचीमध्ये समाविष्ट आहे. क. करमणूक कर हा वषिय समवर्ती सूचीमध्ये समाविष्ट आहे. ड. 'पुरातन वस्तू संग्रहालये' हा वषिय राज्य सूचीमध्ये समाविष्ट आहे.

- (1) अ, ब आणाकि
- (2) ब, क आणाडि
- (3) अ, ब आणाडि
- (4) अ, क आणाडि

**Q85. घटनापरिदेमध्ये वसितुत चर्चा होऊन पुढील तरतूदीचा समावेश करण्यात आला. खालीलपैकी कोणत्या अनुच्छेदांचा त्यात समावेश होत नाही ?** I. अनुच्छेद 51अ नुसार मूलभूत कर्तव्य II. अनुच्छेद 368 नुसार घटनादुरुस्ती III. अनुच्छेद 352 नुसार राष्ट्रीय आणीबाणी IV. अनुच्छेद 123 नुसार वटहकूम

- (1) फक्त I बरोबर
- (2) फक्त II बरोबर
- (3) वरीलपैकी सर्व बरोबर
- (4) वरीलपैकी कोणतेही बरोबर नाही

**Q86. नोव्हेंबर 2022 मध्ये 10 वा आंतरराष्ट्रीय पर्यटन मार्ट कोणत्या राज्यात आयोजित करण्यात आला ?**

- (1) महाराष्ट्र
- (2) उत्तर प्रदेश
- (3) मझिगराम
- (4) आसाम

**Q87. खालील वधाने वचारात घेवून योग्य पर्याय नविडा. a. रमेश बैस यांची महाराष्ट्राचे राज्यपाल म्हणून नयुक्ती झाली. b. यापूर्वी ते त्रिपुरा राज्याचे राज्यपाल होते. c. ते मूळचे छत्तीसगड राज्याचे आहेत.**

- (1) फक्त a बरोबर आहे
- (2) a आणा b दोन्ही बरोबर आहेत
- (3) a आणा c दोन्ही बरोबर आहेत
- (4) a, b आणा c बरोबर आहेत

**Q88. संयुक्त राष्ट्रांच्या 'पोषण वर्धन मोहमि' संदर्भात खालील वधाने तपासा. अ. या मोहमिच्या समन्वयकपदी अफशान खान यांची नेमणूक करण्यात आली. ब. या मोहमिच्या समन्वयकपदी अँटनी ब्लकिन यांची नेमणूक करण्यात आली. क. 2030 पर्यंत कुपोषणाचे उच्चाटन करणे हे या मोहमिचे उद्दष्टि आहे. ड. ही मोहमि जगातील कुपोषण असलेल्या देशांमध्ये राबवण्यात येते. वरीलपैकी योग्य वधाने ओळखा.**

- (1) अ आणाबि बरोबर आहे
- (2) क आणाडि बरोबर आहे
- (3) अ, क आणाडि बरोबर आहे
- (4) अ, ब आणाडि बरोबर आहे

**Q89. 2023 मधील महाराष्ट्र राज्याच्या अर्थसंकल्पामध्ये कोणत्या महामंडळांची स्थापना करण्याची घोषणा करण्यात आली ?** अ. राजे उमाजी नाईक आर्थिक विकास महामंडळ. ब. मराठवाडा दुध विकास महामंडळ. क. जगदज्योती महात्मा बसवेश्वर आर्थिक विकास महामंडळ. ड. संत काशबा गुरव युवा आर्थिक विकास महामंडळ.

- (1) फक्त अ आणाडि
- (2) फक्त अ, क आणाडि

- (3) फक्त ब, क आणि ड
- (4) फक्त ब आणि क

**Q90. खालीलपैकी कोणते शहर 2023 मधील 'पाचव्या आसयान-इंडीया बझिनेस समिट' चे यजमान होते ?**

- (1) नवी दिल्ली
- (2) ढाका
- (3) क्वालालांपूर
- (4) सोंगोपूर शहर

**Q91. सम्मेद शखिरजी हे तीर्थक्षेत्र गेल्या काही दविसापासून चर्चेत आहे. या तीर्थक्षेत्रावषियी योग्य वधिन ओळखा. अ. हे जैन समाजाचे तीर्थक्षेत्र आहे. ब. हे तीर्थक्षेत्र झारखंड राज्यातील गरिधी येथे आहे. क. हे तीर्थक्षेत्र राजस्थान येथील अरवली पर्वत येथे आहे. ड. हे हद्दि धर्मयांचे तीर्थक्षेत्र आहे.**

- (1) फक्त अ व क बरोबर आहे
- (2) फक्त अ व ब बरोबर आहे
- (3) फक्त ब व क बरोबर आहे
- (4) फक्त क बरोबर आहे

**Q92. 'तुर्की' या देशातील भूकंपग्रस्तांना मदतीसाठी भारताने कोणते मशिन राबवले ?**

- (1) ऑपरेशन राहत
- (2) ऑपरेशन हमदर्द
- (3) ऑपरेशन दोस्त
- (4) ऑपरेशन सखा

**Q93. 'यु.एन. कॉप 15' संदर्भात खालीलपैकी बरोबर वधिन/वधिने ओळखा. अ. या परषिदेत जागतिक जैववविधिता करारास मंजुरी देण्यात आली. ब. जागतिक जैववविधिता करार अमेरिकेच्या अध्यक्षतेखाली झाला. क. 'यु.एन. कॉप 15' चे अध्यक्षपद चीनने भूषवले. ड. धोक्यात आलेल्या प्रजातीच्या संरक्षणासाठी, हवामान बदलाचे दुष्परणाम घटवण्यासाठी प्रयत्न करण्याची गरज या करारामध्ये प्रतपादन केलेली आहे.**

- (1) अ आणि ब बरोबर आहे
- (2) ब आणि ड बरोबर आहे
- (3) ब आणि क बरोबर आहे
- (4) अ, क आणि ड बरोबर आहे

**Q94. खालीलपैकी कोणी नवी दिल्ली येथे आय.बी.ए. महिला जागतिक बॉक्सिंग चॅंपियनशिप, 2023 चे उद्घाटन केले ?**

- (1) श्री अनुराग सगि ठाकूर
- (2) श्री नरेंद्र मोदी
- (3) श्री अमति शहा
- (4) श्रीमती जयश्री बॅनर्जी

**Q95. खालील जोड्या लावा. अर्जुन पुरस्कार वजिते 2022 a. भक्ती कुलकर्णी b. साक्षी कुमारी c. लक्ष्म्य सेन खेळ i. बॅडमटिन ii. कबड्डी iii. बुद्धबिळ**

- (1) a - i, b - iii, c - ii
- (2) a - ii, b - i, c - iii
- (3) a - iii, b - ii, c - i
- (4) a - i, b - ii, c - iii

**Q96. मार्च 2023 मध्ये सरकारने पेन्शन फंड नयामक आणविकस प्राधकिरण (पी.एफ.आर.डी.ए.) चे अध्यक्ष म्हणून कोणाला नयुक्त केले आहे ?**

- (1) अमतिव मुखर्जी
- (2) दपिक मोहती
- (3) राजेश मलहोत्रा
- (4) सुप्रतमि बंडोपाध्याय

**Q97. 25 वी राष्ट्रीय ई-गव्हर्नन्स परषिद, 2022 कोठे आयोजति केली होती ?**

- (1) कोल्लम - केरळ
- (2) मुंबई - महाराष्ट्र
- (3) अहमदाबाद - गुजरात
- (4) कटरा - जम्मू काश्मिर

**Q98. युनेस्को ने 2023 चा आंतरराष्ट्रीय शक्तिषण दनि कोणत्या देशातील मुली आण भहलिंना समर्पति केला ?**

- (1) इराण
- (2) अफगाणसितान
- (3) इस्राइल
- (4) व्हएितनाम

**Q99. 2023 मध्ये कोणत्या देशाने ब्रिटिश राजेशाहीचा उल्लेख चलनी नोटेवरून वगळला आहे ?**

- (1) ऑस्ट्रेलिया
- (2) न्यूझीलंड
- (3) सुवतिझर्लंड
- (4) कनडा

**Q100. 2023 च्या 'पद्मश्री' पुरस्काराबाबत जोड्या लावा. व्यक्ती a. रमेश पतंगे b. डॉ. महेंद्र पाल c. उमाशंकर पांडे d. परशुराम खुणे क्षेत्र i. वज्जान आण अभियांत्रिकी ii. साहित्य आण शक्तिषण iii. कला iv. समाज कार्य**

- (1) a - ii, b - iii, c - i, d - iv
- (2) a - iii, b - ii, c - iv, d - i
- (3) a - i, b - iv, c - iii, d - ii
- (4) a - ii, b - i, c - iv, d - iii